

Jubilál a Markó-gimnázium

Nevezetes évfordulóhoz, alapításának hetvenötödik évéhez érkezik október 4-én a m. kir. állami *Berzsenyi Dániel-reál*gimnázium, amelynek a népszerűség *Markó-gimnázium* nevet adta. Egyik legkiválóbb és legnépszerűbb középiskolája volt mindig a fővárosnak s alapításának idejére nézve a kegyesrendi és az evangélikus gimnázium után a *harmadik gimnáziuma* a régi Pestnek. Külön nevezetessége, hogy az állami gimnáziumok között az első volt, amelyben magyar nyelven tanítottak.

Persze nem ezzel a céllal alapította a bécsi cs. és kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium, sőt ellenkezőleg, a *K. k. Staatsgymnasiumnak* egyenesen az volt a célja, hogy a közös birodalom érdekeit szolgálja osztrák tanáraival és német tannyelvével. Az abszolutizmus bukása után azonban a budai helytartótanács 1861-ben a magyart tette az oktatás nyelvévé s az egyébként nagy szaktudással működő osztrák-cseh tanárokat magyarokkal cserélte ki.

A gimnázium újjászervezése körül a kegyesrendi *Nagy Márton* és a bencés *Rómer Flóris* szerzték érdemeket. Az intézet a régi Redout-épületből a mai Semmelweis-utcába került s többszörös vándorlás után kapott 1876-ban méltó elhelyezkedést *Trefort Ágoston* támogatásával a Markó- és Súlyom-utca sarkán a díszes iskola-palotában, amely ma is otthona.

Az intézet igazgatói voltak: *Sobola János*, *Nagy Márton*, *Rómer Flóris*, *Corcam Avendano Gábor*, *Wagner Alajos*, *Jacobi Károly* és 1925-től *Krompaszky Miksa*. A tanári kar tagjai közül sokan jutottak egyetemi tanszékre, így *Ábel Jenő*, *Barta Antal*, *Bleyer Jakab*, *Cherven Flóris*, *Kassai Gusztáv*, *Némethy Géza*, *Riedl Szende*, *Rómer Flóris*, *Siegescu József*, *Szentpétery Imre*, *Zolnai Gyula*. Az említetteken kívül a Magyar Tudományos Akadémiában, vagy azon kívül is mint tudományos irodalmunk munkásai váltak ki: *Bayer József*, *Csopey László*, *Holub Mátyás*, *Köpesdy Sándor*, *Lonkay Antal*, *Kempf József*, *Pozder Károly*, *Schwicker I. Henrik*, *Szarvas Gábor* és *Veress Ignác*. A tanítványok sorából a tudományos irodalmi, politikai élet számos kiválósága került ki.

Az „öreg“ iskola a tanulók képzésében mindig a legmodernebb eszközökkel dolgozott. A fizikai és biológiai oktatás s legutóbb a filmoktatás elsőnek itt talált hivatott művelőkre, úgyhogy ezen a téren mintaiskolának tartják az intézetet. Az irodalmi nevelés terén érdekes vállalkozása volt az iskolának a híres magyar írók kiadatlan kéziratának kiadása, amely a „Magyar Irodalmi Ritkaságok“ című sorozattá fejlődött. A művészeti és fotokör, a gyorsírástudományi laboratórium; az iskolából kiindult népiskolai oktatási reform is mind a korszerű tö-

rekvések dokumentumai. Közismert, hogy az országos tanulmányi versenyeken az intézet az ország középiskolái között az első helyen áll. A felsőbbség mindig meg is becsülte az iskolát. Ennek egyik bizonyítéka a pompás épület, amelyet *Trefort Ágoston* kultuszminiszter *Lotz Károly* és *Than Mór* festményeivel díszítettett.